

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.991/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 april 2004 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, wat betreft de berekening van de vakantieduur van de arbeider of leerling-arbeider", heeft op 20 april 2004 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door

"het feit dat de rechtszekerheid inzake de berekening van de vakantieduur voor het vakantiejaar 2004 verzekerd dient te worden en dat, in die context, de sector van de jaarlijkse vakantie, vanaf 2 mei 2004, de berekening van de vakantieduur enerzijds, aan iedere werknemer en anderzijds, aan de partners binnen het netwerk van de sociale zekerheid als authentieke bron meedeelt, en dat het bovendien van belang is, daar het vakantiejaar 2004 reeds gevorderd is, dat de werknemers zo vlug mogelijk weten op hoeveel verlofdagen zij recht hebben".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek leidt tot het maken van de volgende opmerkingen.

1. In het eerste lid van de aanhef van het om advies voorgelegde ontwerp wordt verwezen naar artikel 8 van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, gecoördineerd op 28 juni 1971. Die wetsbepaling strekt de ontworpen regeling tot rechtsgrond.

In hetzelfde lid van de aanhef dient ook melding te worden gemaakt van artikel 3, derde lid, van dezelfde wetten. Het laatste lid van het ontworpen artikel 35, § 1, van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers (artikel 1 van het ontwerp), betreft immers de berekening van de vakantieduur ten aanzien van werknemers die tijdens eenzelfde vakantiedienstjaar volgens

.../...

verschillende arbeidsstelsels werden tewerkgesteld. Die bepaling vindt rechtsgrond in artikel 3, derde lid, van de gecoördineerde wetten, dat de Koning de bevoegdheid verleent om, ten aanzien van de werknemers die zijn overgegaan van het stelsel van deeltijdse arbeid naar dat van voltijdse of omgekeerd, in de gevallen en onder de voorwaarden die Hij bepaalt, vast te stellen in welke mate deze overgang een weerslag heeft op de berekeningswijze van de duurtijd van de vakantie.

Men schrijve derhalve op het einde van het eerste lid van de aanhef: "..., inzonderheid op de artikelen 3, derde lid, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 15 februari 1982, en 8;".

2. Luidens artikel 2 treedt de ontworpen regeling in werking op 1 januari 2003 en voor de eerste keer voor de berekening van de vakantierechten voor het jaar 2004 - vakantiedienstjaar 2003.

In de regel is het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke machtiging bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking van de diensten en erdoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

De stellers van het ontwerp doen er goed aan om na te gaan of de retroactiviteit van de ontworpen regeling, zowel wat de diverse aspecten ervan betreft als ten aanzien van de categorieën van de erbij betrokken personen, valt in te passen in de zo-even opgesomde gevallen waarin de terugwerkende kracht van een besluit toelaatbaar kan worden geacht.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.991/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi, le 16 avril 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 30 mars 1967 déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés en ce qui concerne le calcul de la durée des vacances de l'ouvrier ou de l'apprenti-ouvrier", a donné le 20 avril 2004 l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par:

"het feit dat de rechtszekerheid inzake de berekening van de vakantieduur voor het vakantiejaar 2004 verzekerd dient te worden en dat, in die context, de sector van de jaarlijkse vakantie, vanaf 2 mei 2004, de berekening van de vakantieduur enerzijds, aan iedere werknemer en anderzijds, aan de partners binnen het netwerk van de sociale zekerheid als authentieke bron meedeelt, en dat het bovendien van belang is, daar het vakantiejaar 2004 reeds gevorderd is, dat de werknemers zo vlug mogelijk weten op hoeveel verlofdagen zij recht hebben".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique, ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

Cet examen donne lieu aux observations suivantes.

1. Le premier alinéa du préambule du projet soumis pour avis fait référence à l'article 8 des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés, coordonnées le 28 juin 1971. Cette disposition de loi procure un fondement juridique au règlement en projet.

Dans le même alinéa du préambule, il faut également faire état de l'article 3, alinéa 3, des mêmes lois. En effet, le dernier alinéa de l'article 35, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 30 mars 1967 déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés (article 1er du projet) concerne le calcul de la durée des vacances en ce qui concerne les travailleurs qui ont été occupés pendant un même exercice de vacances selon différents régimes de travail. Cette disposition trouve son fondement juridique dans l'article 3, alinéa 3, des lois coordonnées,

.../...

qui confère au Roi le pouvoir de prescrire, pour les travailleurs qui passent d'un régime de travail à temps partiel à un régime de temps plein et inversement, dans les cas et aux conditions qu'il détermine, dans quelle mesure ce changement affecte le mode de calcul de la durée des vacances.

On écrira dès lors à la fin du premier alinéa du préambule: "..., notamment les articles 3, alinéa 3, inséré par l'arrêté royal du 15 février 1982, et 8;".

2. Selon l'article 2, le règlement en projet entre en vigueur le 1er janvier 2003 et pour la première fois pour le calcul des droits de vacances de l'année 2004 - exercice de vacances 2003.

En règle générale, il ne peut être conféré d'effet rétroactif aux arrêtés que lorsque la rétroactivité a une base légale, lorsqu'elle concerne une règle qui accorde des avantages dans le respect du principe d'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer le bon fonctionnement des services, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

Les auteurs du projet seraient bien avisés d'examiner si l'effet rétroactif du règlement en projet, tant en ce qui concerne ses différents aspects qu'à l'égard des catégories de personnes concernées, peut s'inscrire dans les hypothèses qui viennent d'être énumérées et dans lesquelles l'effet rétroactif d'un arrêté peut être tenu pour admissible.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, J. SMETS,	conseillers d'État,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. STEEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME